K 513 / 1320 / B

Nagy-Kőrös, aug. 6. 1860.

Tisztelt Uram!

Itt küldöm verseit. Előbb nem tehetém, a vizsgák miatt, melyek julius végét s augustus elejét nagyon igénybe veszik. Bocsánat a késedelemért.

Bajos nekem Ön verseire őszinte itéletet mondanom. Ön már fellépett, s a szerkesztő, kivel érintkezésben van, úgy mutatta be a közönségnek, hogy ha én gáncsolnék valamit költeményein, Ön azt nem őszinte és igaz itéletnek, hanem egy koszorúit féltő (?!) vén poéta aggatódzásinak volna hajlandó venni. De mivel akarja, hogy „ne sajnálják rá egy kis figyelmet forditani”, ime teszem, s igazat mondok, habár ez által ön hajlandóságát kockáztatnám is.

Mindenek előtt kimondom, hogy Ön nincsen költői dispositio és tehetség nélkül. De ez nem elég. A tehetséget mivelni kell. Nem csupán a külforma és költői nyelv ~~ábráját~~ iskolázását értem ezen: hanem főleg ama nehéz mesterséget, hogy a költő tudja megválasztani, mit kelljen mondani, mit nem; tudjon <u>erőt</u> <u>összhanggal</u> párositni költeményeiben. Az a sekély áradozás, mikor egy parányi gondolat a minden napi szavak, frázisok, közhelyek (loci communes) egész tengerében van föleresztve: az még nem költészet. Így például, „Késő sejtelem” czimű hosszú költeményében egyetlen új, – de még csinosan kifejezett régi gon-

+

dolatot, sőt képet sem találok. Teljesen meghiszem én, hogy Ön az abban panaszolt kinokat mind átérezte, hogy tehát szivből fakadt a költemény: de érezni nem elég, ki is ~~tu~~ kell tudni fejezni, mégpedig nem úgy, a mint közbeszédben elcsépánkodná az ember, hanem költőileg. Olvassa el Ön Petőfi „Tündérálom" czimű költeményét, s utána a magáét: és ha nem veszi észre a kifejezésbeli különbséget: hogy amott minden új, eredeti, gazdag képekben, és költői fordulatokban; itt minden köznapi, elkopott, sekély: úgy nincs annak lehetsége, hogy én Önnek tanácsokat adjak.

M. T. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

A „hah mi szörnyen…" kezdetü vers egyike azon költeményeinek, melyek azon véleményre birtak engem, hogy Ön nincs tehetség nélkül. De itt is őszintén kimondom, hogy e vers *egészben* szinte csak szóhalmaz, és üres kiáltozás: de vannak egyes helyei, hol a gondolat költőiséggel bir. Ilyen az a versszak, melyben mondja, hogy azért jobb a bor, mint az anyatej, mert míg azt szopta, mindig sírt, de most, hogy a bort iszsza vigad. Ilyen *lehetett* volna, a mit a szomorú*fű*zről mond, ha jobban kifejti: például, hogy a *víz* mellett szomorkodó fűz sem lenne szomorú, ha *bor*patak mellett állna. Úgy volna teljes a kép. De mind ez kevés új gondolatnak egy oly hosszú költeményben: hatás nélkül vesz el abban: rari nantes in gurgite vasto.–

A „Nem kell nekem…" kezdetüben megint felcsillan egy két sugár: „hogy örömében holtig szivesen sír" – és hogy „ne sirjon a sarkantyú." Ez költői vonás mindenik, a többi csak – beszéd. Az „Óriási Szik-lahegynek" csupán utolsó vers-szakában van köl-tői gondolat – midőn azt szeretné álmodni; hogy „mint halottat sírba tették." –

Ha Ön nem azok olcsó dicséretén kap, kik a dologhoz keveset, vagy semmit sem értenek, – ~~akkor~~ használja tanácsomat; irjon több gonddal, mind a külsőt: rhythmust, nyelvet, metricát, rímet illetőleg; mind a bensőt tekintve; akkor *lehet* az, a mi óhajt lenni. De ha netalán már czélnál hin-né magát, azzal mutatom meg iránta jóakarato-mat, mi szerint kimondom, hogy csalatkozik.

Fogadja köszöntésemet.

szives jóakarója
Arany J.

s „Nem kell nekem..." kezdetűben megint felcsillan
egy kis sugár: „hogy örömében koldus szívem sír"!
és hogy „ne sírjon a szalmaágyon." A költői vonás
mindenütt, a többi csak — beszéd. Az „[illegible]"
[illegible] csupán [illegible] vers-szakokban van két
[illegible] gondolat — midőn az [illegible] álmodni [illegible]
„[illegible] [illegible] ha lettek."

Ha ön [illegible] első dicséretem [illegible], két
a dolgokat keresi, vagy semmit sem értenek, —
akkor használja tanácsomat; írjon több gondolat,
mind a külső: rhythmust, nyelvet, mesterséget, rímet
illetőleg; mind a benső technikat; akkor lehet az,
a mi óhajt lenni. De ha [illegible] már [illegible] [illegible]
ne magát, azzal mutatom meg írása jóakaratomat.
[illegible], [illegible] [illegible], hogy [illegible].
Fogadja köszönetemet.

Szíves jóakarója
[illegible]

[illegible]